

Notat

Til: Utviklingsministerens sekretariat
Via: Ass. Utenriksråd
Kopi:
Fra: Seksjon for etatsstyring, budsjett og forvaltning
Saksbeh.: Trine Rønning Mathisen
Dato: 10. juni 2013
Saksnr.: 13/04217

Oppfølgingsplan. Bruk av evalueringer i norsk bistandsforvaltning

Rapporten fra studien « Use of Evaluations in the Norwegian Development Cooperation System» ble offentliggjort 18. april.

Studien konkluderer med at Norads evalueringsavdeling har klart å skape økt interesse for evalueringene. Konsulentene legger vekt på nytten av konsultasjoner om evalueringsprogrammet og formidling av evalueringene i åpne seminarer, på Norads hjemmeside og direkte til interne og eksterne parter. Konsulentteamet finner imidlertid at oppfølgingen av evalueringene varierer betydelig, og peker blant annet på forhold som hindrer utnyttelse av evalueringer for læring og beslutninger:

- Bistandsforvaltningen har for liten tid til å lese og følge opp evalueringer.
- Evalueringene kommer på feil tidspunkt i beslutningsprosessen.
- Evalueringstemaene anses som lite relevante.
- Anbefalingene er lite målrettede og praktiske.
- Rapportene er for lange og har for mye intern sjargong, forkortelser eller akademisk språk.

Oppfølging

Norads evalueringsavdeling oversendte sitt oppfølgingsnotat til Utenriksdepartementet 2. mai. Notatet skisserer seks anbefalinger for UD og Norad, beskrevet i tabellen nedenfor. Tiltakene forutsetter oppfølging fra både departementet og Norad.

Det har over årene viset seg krevende for departementet å følge opp evalueringer i henhold til instruksene. Siden 2006 skulle det vært produsert oppfølgingsplaner for 31 evalueringer. Dette er gjort i bare 19 av tilfellene. I tillegg viser studien at departementet ofte bruker vesentlig lengre tid enn normert i instruksene.

Vi vil samtidig henvise til at utviklingspolitisk ledelse, ved påtegning på notat 26. mars 2013 (13/02167-2), bemerket at oppfølgingsplaner i departementet i større grad enn tidligere burde forelegges politisk ledelse. Ofte vil evalueringene kreve politisk håndtering. Som en prøveordning ut året, skal oppfølgingsplaner forelegges politisk ledelse for godkjenning. Dersom denne ordningen ønskes etablert permanent, må instruksene justeres på dette punktet. Dette er lagt inn som et oppfølgingspunkt i tabellen nedenfor.

Tilråding

Anbefalingene slik de er systematisert under, følges opp i departementet og i Norad.

Anbefaling	Tiltak (evt. begrunnelse for ikke å følge opp)	Ansvarlig for tiltak	Tids-ramme	Resultat (endring i politikk el. praksis). Evt. kommentarer
Styrke brukervennligheten av evalueringsrapportene: - Gjøre rapporter leservennlige med klare, korte oppsummeringer - Sikre at anbefalinger er tydelige og gjennomførbare	-Revidering av anbudsdokument-mal når det gjelder krav til evalueringsprodukter, inkludert: - 'leservennlige, korte executive summaries', og - prioritering og gruppering av anbefalinger. -Kvalitetssikring av anbefalinger og oppsummeringer blir et eget punkt i evalueringsprosessen.	EVAL	September 2013	-Formidler innholdet i evalueringsrapportene mer effektivt. - Maler blir endret i september, praksis starter f.o.m. juni 2013.
Forbedre formidling av evalueringsfunn: -Gi målrettede orienteringer til relevante avdelinger og utenriksstasjoner -Publisere korte briefs -Utforske bruk av sosiale nettverk/ media/podcast	-Det skal utarbeides en kommunikasjons-strategi for Evalueringsavdelingen. -Kommunikasjons planer utarbeides for hver evaluering, -Produsere korte 1- 2 siders oppsummeringer til hver evaluering på norsk og engelsk	EVAL	September 2013	- Kommunikasjonsplaner skal være et verktøy for å identifisere berørte parter og hva som skal kommuniseres til hvem og når. Disse skal være dynamiske og tilpasses behov underveis hos interessenter og i EVAL. -Bruk av sosiale nettverk/media og podcast må ses i forhold til forventet nytte og ressursbruk. - Oppsummeringer brukes i årsrapporten og i forbindelse med publisering av evalueringsrapporter.
Forbedre læring: -Vurdere bruk av synteserapporter -Arbeide for å holde interessenter engasjert mens evalueringen pågår	-Avdelingen vil vurdere erfaringsoppsummeringer/syntese-studier på avgrensede bistandsområder der det er et behov for kunnskap. -Se ellers punkt ovenfor om kommunikasjonsplaner.	EVAL	I løpet av 2013	-Andre tiltak som Evalueringsavdelingen gjennomfører, er kurs i evaluering og faglig rådgivning. -Erfaringsoppsummeringer/syntesestudier kan gjennomføres som egne prosjekter eller som del av andre evalueringsprosjekter.

<p>Bedre oppfølging i Utenriksdepartementet og Norad</p> <p>-Sikre oppfølging i tråd med gjeldende tidsfrister (instruks)</p> <p>-Vurdere avdelingslederens arbeid for å følge opp</p> <p>-Produsere årlige statusoversikter til ledelsen i Utenriksdepartementet og til Stortinget.</p>	<p>-Ledere bør påse at medarbeidere setter av tid til deltakelse under evalueringsprosessen.</p> <p>-Ledere bør bli holdt ansvarlig for å følge opp evalueringer i henhold til instruksen</p> <p>-Saksansvarlige enheter skal, som en prøveordning, forelegge oppfølgingsplaner for politisk ledelse for godkjenning.</p> <p>-Avklare fagansvarlig enhet tidlig, helst allerede under utarbeidelsen av evalueringsprogrammet. Dette vil bidra til å sikre eierskap.</p> <p>-Status for oppfølging av evalueringer, i hht. instruksen tas årlig opp i utenriksrådets ledergruppe</p> <p>-Vurdere offentliggjøring av oppfølgingsplanene på Norads hjemmesider.</p> <p>-Vurdere å orientere Stortinget om oppfølging av evalueringer gjennom omtale i Prop. 1 S.</p>	<p>Saks-ansvarlig enhet i UD/Norad</p> <p>SEBF/ass. uråd</p>	<p>Fra 2013</p>	
<p>Bedre kommunikasjon i UD og Norad om evalueringer.</p> <p>-publisere «suksesshistorier» vedrørende bruk.</p>	<p>-Det er uklart hvem som bør være mottakere av slike historier. Gitt utfordringer knyttet til oppfølgingsplaner, og de kapasitetsbegrensninger som allerede foreligger, anbefales det ikke tiltak på dette punktet nå.</p>			
<p>Institusjonelle forhold:</p> <p>-Vurdere å etablere faste møter mellom Evalueringsavdelingen og Utenriksdepartementets ledelse for å diskutere bruk og oppfølging av evalueringene.</p> <p>-Vurdere direkte rapportering fra Evalueringsavdelingen til Stortinget.</p>	<p>-Kvartalsvise møter mellom ass. utenriksråd og Evalueringsavdelingens direktør etableres.</p> <p>- Det anbefales ikke direkte rapportering til Stortinget. Stortinget har sitt eget kontrollorgan, Riksrevisjonen. Stortinget forholder seg ellers til regjeringens medlemmer.</p>	<p>SEBF</p>	<p>Høst 2013</p>	<p>-Faste møtepunkter mellom Evalueringsavdelingen om UD's ledelse vil styrke koblingen mellom pågående aktiviteter i departementet og gjennomførte evalueringer med relevans for disse.</p>